

מה לאי הושן

יוצא לאור ע"י מכון אבני הושן

חידושי ושיעורי מורינו
הגאון רבי שמואל ניימאן שליט"א
אב"ד אבני הושן – מאנסי

מכון
אבני
הושן

כב

פרשת תרומה | תשפ"ב

עניני הפרשה

עניני הפרשה

קדושתה של הארון צובע ובא מכח התורה שבה

יאשיהו המלך גנז את הארון

והנראה לומר בזה, דהנה ידוע שבבית המקדש השני כבר לא היה הארון, כי יאשיהו המלך צווה לגנוז, וכמאמרם ז"ל (יומא נב, ועוד מקומות) 'אלא במקדש שני מי הוה ארון, והתניא משגנוז ארון וכו', ומי גנזו, יאשיהו גנזו, מה ראה שגנזו, ראה שכתוב (דברים כח, לו) 'יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך' עמד וגנזו, שנאמר (דברי הימים ב לה, ג) 'ויאמר ללויים המבינים לכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקודש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל'.

וברש"י מפרש 'תנו את ארון הקדש בבית'. והא התם קאי (בבית המקדש, ומה הכוונה תנו את ארון הקודש בבית), אלא גניזה היא. ע"כ.

וברמב"ם (הלכ"ב בית הבחירה ד, א) מוסיף, כי יאשיהו המלך גנזו במטמונית שבנה שלמה המלך, כי ידע שלמה שעתיד בית המקדש להיחרב (ברוח הקודש, מאירי), ובנה מקום מסתור מיוחד לגנוז בו את הארון, ושם אכן גנזוהו יאשיהו המלך בחששו שמחריבי בית המקדש יבזזו לשלל את הארון והלוחות אשר בהם, וכמו שאכן בזזו להם את שאר כלי המקדש לדאבון לב.

בזה יבואר טעם הדבר שציווה הכתוב שבדי הארון יהיו תמיד בתוך הארון

ויתכן, כי בזה יתורץ קושיא קמייתא, בטעם הדבר שבדי הארון היו צריכים להיות אצל הארון באופן תמידי, וכציווי הכתוב 'בטבעת הארון יהיו

'ועשית כפרת זהב טהור וגו', ואחר כך כותב עוד פעם בעניין הלוחות (פסוק כא) 'ונתת את הכפרת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדת אשר אתן אליך', והוכפל ציווי נתינת העדות בתוך הארון.

ביאור רש"י בקושיא זו

ורש"י מרגיש בזה, ואומר 'ואל הארון תתן את העדות'. לא ידעתי למה נכפל, שהרי כבר נאמר (פסוק טו) 'ונתת אל הארון את העדות', ויש לומר שבא ללמד, שבעודו ארון לבדו בלא כפרת, יתן תחלה העדות לתוכו, ואחר כך יתן את הכפרת עליו. וכן מצינו כשהקים את המשכן נאמר (שמות מ כ) 'ויתן את העדות אל הארון', ואחר כך 'ויתן את הכפרות על הארון מלמעלה', ע"כ. והיינו שכפל הציווי היה בא להורות שקודם יכניס את הלוחות העדות בתוך הארון, ורק אחר כך יתן את הכפרות מלמעלה.

אמנם אכתי קשה, דאם כוונת התורה היתה ללמד שייכנס מקודם את הלוחות ורק אח"כ ישים את הכפרות על הארון, לא היה צורך לכפול את הציווי (בפסוק כ"א), רק יכתוב הציווי כמו שהוא שקודם ציווה על נתינת הלוחות בתוך הארון ורק אח"כ כתב בענין עשיית הכפרות ונתינתה על הארון, וממילא נבין לפי סדר הדברים בפסוקי התורה שרוצה לומר שכך יהיה הסדר, היות כי קודם מצוה על נתינת העדות בארון, ואחר כך מצווה על נתינת הכפרות על הארון.

ואם כן מה טעם הוכפל עוד פעם בסוף הענין 'ואל הארון תתן את העדת אשר אתן אליך'.

מה טעם צווה בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו

בתורה הקדושה בתחילת פרשתן מדבר הכתוב אודות עשיית הארון, ואומר (שמות כה, י) 'ועשו ארון עצי שטים וגו' והמסתעף. וממשיך הכתוב ואומר בעניין עשיית הבדים (פסוקים יג - טו) 'ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב. והבאת את הבדים בטבעת על צלעת הארון לשאת את הארון בהם. בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו'.

ויש לדקדק במה שצווה כאן הש"ת שבדי הארון יהיו תמיד בתוך הארון, וככתוב 'בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו', וזה שאני משאר כלי המשכן שהכניסו את הבדים בטבעות רק לצורך הנשיאה בעת המסעות, וצריך ביאור בטעם הדבר.

דקדוק נוסף בכפילות הציווי לשים את העדות בתוך הארון

עוד יש לבאר כאן, דבהמשך הכתוב איתא (פסוק טו) 'ונתת אל הארון את העדת אשר אתן אליך'. והיינו שייכנס בתוך הארון את שני הלוחות הברית [ולוחות מיקרי עדות כי עדות היא שנתן הקב"ה את התורה לישראל, וכדברי רבי סעדיה גאון שסובר כי בשני לוחות הברית היו נכללים כל התורה, ועיין ברשב"ם כאן ודלא כרש"י].

ותמוה כי בהמשך הוכפל עוד פעם ציווי זה, כי כתב התורה את ציווי עשיית הכפרות (פסוק יז)